

§ 16

Dnr 2015/KS 0225 001

Svar på motion om Fairtrade city

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Motionen avslås.

Reservation

Anita Mattsson (S) reserverar sig för de tjänstgörande socialdemokratiska ledamöternas räkning med hänvisning till motionen.

Protokollsanteckning

Marcus Obligado (V) hade yrkat bifall till motionen om han hade haft rösträtt.

Beskrivning av ärendet

Mathias Tegnér (S) och Jannice Rockstroh (S) har inkommit med en motion om att Tyresö kommun ska utreda effekterna av att bli en Fairtrade City med målsättning att söka certifiering. Kommunkansliet har tillsammans med näringslivschefen utrett ärendet och föreslår att motionen anses besvarad. Kommunstyrelsens ordförande föreslår i sitt ordförandeutlåtande nedan att motionen ska avslås.

Ordförandeutlåtande

Socialdemokraterna Mathias Tegnér och Jannice Rockstroh föreslår att Tyresö kommun ska utreda effekterna av att bli en Fairtrade-kommun med avsikt att söka certifiering.

För att en kommun ska bli diplomerad som en Fairtrade-kommun måste den göra vissa åtaganden och leva upp till en rad kriterier. Dessa har uppdaterats sedan 1 november 2015 och lyder som nedan (i motionen anges de tidigare, numera ej gällande, kriterierna).

1. Inom den offentliga konsumtionen ska kommunen som organisation

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

- ha en tydlig och mätbar målsättning samt kunna erbjuda och öka konsumtionen av produkter inom kommunens avtal, utifrån principerna för rättvis handel och ILO:s kärnkonventioner.
2. Arbetet leds av en lokal styrgrupp som sätts samman av representanter från hela närsamhället som t ex näringsliv, handeln, frivilligorganisationer samt politiker och tjänsteman från kommunen.
 3. En kartläggning av Fairtrade-märkta produkter i dagligvaruhandeln, serveringsställen så som caféer, hotell, restauranger samt andra butiker ska genomföras för lokal samverkan och ökad konsumtion.
 4. De arbetsplatser som fikar Fairtrade-märkt kaffe, te och socker registrerar själva arbetsplatsen på Fairtrades hemsida. Fairtrade på jobbet inkluderas som en del av redovisningen.
 5. Styrgruppen ansvarar för att samordna och arrangera minst 4 informationsinsatser om Fairtrade och rättvis handel varje år samt att dokumentera och redovisa dessa. Minst en aktivitet ska anordnas för kommunens medborgare.

Det finns mycket som är problematiskt med Fairtrade-märkningen som i ordets mening säger sig stå för en ”rättvis handel” ur ett socialt och etiskt perspektiv.

Det absolut viktigaste är det inte gynnar alla bönder, långt därifrån. För att bli en Fairtrade-märkt producent ställs höga krav. Inte minst på produktion och organisation. Något som de allra fattigaste jordbrukarna inte har råd med. Marknadsmekanismer som bygger på utbud och efterfrågan sätts likaledes ur spel då Fairtrade använder sig av ett system med minimipriser och att överskottet dumpas på den reguljära marknaden. Återigen till nackdel för de som står utanför. De som är i störst behov av stöd.

Det är heller inte helt oproblematiskt för en kommun att bli diplomerad som en Fairtrade City. Engagemanget förutsätter att kommunen aktivt medverkar i en styrgrupp vars huvudsyfte är att bedriva informationsarbete och marknadsföra butiker och företag som tillhandahåller den specifika märkningen, samt att i övrigt verka i ett sammanhang med direkt koppling till Fairtrade. Detta skulle kunna vara gynnande av enskild näringsidkare och strida mot kommunallagen.

Men även om så inte skulle vara fallet anser jag det ändå olämpligt att

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

kommunen utsätter sig för en situation där vår konkurrensneutralitet kan ifrågasätts, om det inte finns synnerliga skäl för att så göra.

Diplomeringen kräver dessutom att omfattande personella resurser avsätts för att anordna träffar och aktivt informera om Fairtrade. I det läge som vi är i med stora kostnadsökningar på flera områden anser jag det inte vara ekonomiskt försvarbart.

Vidare förutsätter diplomeringen att det finns ett intresse hos näringslivet. I ett projekt med angränsande tema ”Projekt Matlust”, vilket syftar till att ge små och medelstora företag stöd i arbetet med hållbara livsmedel, har efterfrågan från Tyresöföretagen hitintills varit svalt. Att då starta upp ytterligare ett projekt som går att jämföra med det som motionärerna vill, känns inte helt rationellt.

Ytterligare en faktor som man bör ta hänsyn till är Fairtrade Sverige AB:s ägarstruktur. Landsorganisationen i Sverige (LO) äger 50 procent av bolaget. Ett LO som är starkt förknippat med det socialdemokratiska partiet och som varje år betalar in mångmiljonbelopp till Socialdemokraterna. Att Tyresö kommun skulle ansluta sig till Fairtrade, tillika motivera andra att köpa de licensavgifter som bolaget säljer för att få använda sig av Fairtrade-märkningen, skulle därav kunna ses som ett indirekt partistöd.

Det tycker inte jag att skattebetalarna i Tyresö ofrivilligt ska behöva bidra till.

Med anledning av detta yrkar jag avslag på motionen.

Ordförandeförslag

Ordförande Fredrik Saweståhl (M) föreslår att motionen avslås.

Yrkande

Anita Mattsson (S) och Marie Åkesdotter (MP) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på ordförandeförslaget. Ordföranden ställer proposition på Anita Mattssons (S) och Marie Åkesdotters (MP) yrkande. Kommunledningsutskottet beslutar enligt ordförandeförslaget.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Bilagor

Tjänsteskrivelse Svar på motion om Fairtrade City.pdf

Motion om Fair Trade City.pdf

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------